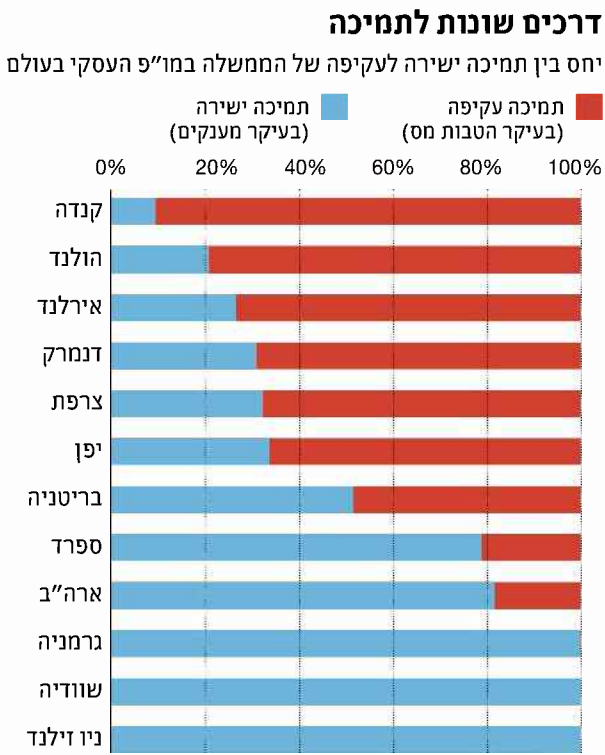

מחקר: זיכוי מס על השקעה במו"פ יכולים להניב למדינה תשואה של עד 100%

לנוכח ההאטה בפעילות ענף ההיי-טק, מציע מכון המחקר שמואל נאמן להוסיף כלי תמיכה נטול בירוקרטיה, שיעודד חברות לא טכנולוגיות להשקיע במחקר ופיתוח, לצד הכלים הקיימים כיום

מקור: מוסד שמואל נאמן

לות אופי שונה. השוואה פשוטנית של שיעורי תשואה על התמיכה הציבורית תהיה חסרת משמעות לצורך זה.

הנהוגה כיום לעידוד חדשנות במשק. "מדובר בצורות תמיכה שונות לחלוטין", הסביר פלד, "ובפעילויות מו"פ נתמכות בע"

שיעור ההטבה (ברוב המדינות, זיכוי מס להוצאות מו"פ הם 10%-20%, ולרוב השיעור גבוה יותר כשבסיס המס הוא על סמך הגדלת ההוצאות); לאפשר לחבי"רה שאין לה הכנסות לדחות את ההטבה לשנה עתידית; ולהגדיר הטבות דיפרנציאליות לפי גודל, ענף, מיקום ומרדים אחרים. החוקרים לא ערכו השוואה בין האפקטיביות של כלי תמיכה זה למענקי מו"פ, הסיטה

"התפתחות זו תהווה שיפור משמעותי למשק הישראלי בעיקר לאור התחרות העולמית וירידת ישראל בדירוגים העולמיים לחדשנות ופיתוח טכנולוגי. שיטת מיסוי זו תסייע למשק הישראלי להתמודד בהצלחה עם אתגרי הכלכלה הגלובלית", כתבו החוקרים.

לפי סגן המדען הראשי למי סחור והשקעות, אבירם ז'ולטי, כיום, המדען הראשי מקבל בק"שות להכיר בכ-12 מיליארד שקל בשנה כהוצאות מו"פ מורכרות לצורכי הטבות מס, שמהם מאושר כ-75% מהסכום. "מיסוי הוא נושא חם בכל העיר" לם בגלל שינוי כללים ב-OECD. חברות רב לאומיות שרוצות להיגיע לישראל מתעניינות בתמי ריצים ישרים ובמיסוי. סגירת מקלטי המס בעולם היא הזדמנות גדולה לישראל, הוסיף ז'ולטי.

מחקר: מתן זיכוי מס לחברות שעוסקות במו"פ יהיה משתלם במיוחד למדינה
ענבל אורפז 21

שיטת מיסוי מוכרת הנהוגה במדינות OECD

לפי המלצת החוקרים יש להוסיף לדיווחי המס השנתיים של החברות סעיף אופציונלי בו יפורטו הוצאות המו"פ המורכרות לצורך קבלת זיכוי המס. הם הסבירו כי יתרון ההטבה הוא בפשטות שלה – הסתמכות על נתוני המס עליהן מדווחות החברות, ללא בחינה טכנית ומסחרית של הפרויקטים בגינם ניתנת ההטבה. שיטה זו עדיפה לטענת החוקרים כיוון שלא נדרש אישור של סמכות מקצועית, כפי שנהוג כיום.

"שיטת עידוד השקעות מו"פ באמצעות זיכוי מס היא דרך הנהוגה במדינות OECD, ועד כה לא היתה נהוגה בישראל", כתבו החוקרים. "ככל שעצימות המו"פ והחדשנות גדולות יותר – כך התשואה לסכום תהיה נמוכה יותר".

לשם יישום ההמלצה, יש כמה דברים שצריך לעשות: להיגדיר מהם סוגי הוצאות המו"פ עליהן תחול ההטבה; להחליט אם ההטבה תינתן על סך הוצאות המו"פ המוכרות כשנת הדיווח, או רק על הגידול בהוצאות אלה; לקבוע מה יהיה

טיים. כלי התמיכה הממשלתיים של המדינה בפעילות מחקר ופיתוח במגזר ההיי-טק הם מענקים כספיים שניתנים על ידי המדען הראשי במשרד הכלכלה כמימון כספי לחברות, ושני מסלולי הטיבות מיסוי שמאושרים גם הם על ידי אנשי המדען הראשי – פחת מואץ ומס חברות מופחת מתוקף חוק עידוד השקעות הון.

המסלול הראשון הוא פחת מואץ על מו"פ, שמאפשר לחברות להפחית את עלות ההוצאה על מו"פ בשנה בה היא בוצעה. המסלול השני הוא מתוקף חוק עידוד השקעות הון, שמאפשר לחברות לשלם מס חברות מופחת ברמה של 16% או 9% בפי ריפריה, במקום 25% מהרווחים. במסלול זה נדרש המדען הראשי לספק אישורים רק למרכזי פיתוח של חברות רב לאומיות.

פוטנציאל שיפור חשמעותי למשק

ההצעה של החוקרים היא לייצור מסלול חדש, של זיכוי מס (Tax Credit) על הוצאות מו"פ, שיקבלו חברות על בסיס הדיווח התקופתי שלהן למס הכנסה, מבלי להידרש לאישור של המדען הראשי. החוקרים הדגישו כי הצעה זו אינה אמורה להחליף תוכניות עידוד מו"פ אחרות בישראל.

ענבל אורפז

בתחילת השבוע התריע משרד האוצר כי ענף ההיי-טק, שסובל מהאטה מאז 2010, חדל מלשמש קטר הצמיחה של המשק הישראלי. בתוצאה מכך, ישראל מידרדרת בדירוגים בינלאומיים של חדשנות ומעמדה התחרותי נפגע. שיעור ההוצאה על מחקר ופיתוח בישראל, מתוך התוצר, נשאר ברמה דומה זה בעשור.

אחת הדרכים האפקטיביות שבהן יכולה המדינה לסייע לתעשיית ההיי-טק והחדשנות היא באמצעות הטבות מס. עבודה חדישה של מוסד שמואל נאמן, שני ערכה לבקשת המועצה הלאומית למחקר ופיתוח (מולמו"פ) במשרד המדע, הטכנולוגיה והחלל, בחנה את הכראיות למשק במתן זיכוי מס בהוצאות מחקר ופיתוח (מו"פ).

העבודה מראה כי בטווח הארוך ניתן לייצר תפוקה של 1.3-2 שקלים על כל שקל שני תן למגזר העסקי כהטבת מס, בגין השקעות במו"פ. מחברי העבודה, הפרופסורים דן פלד ובנימין בנטל מאוניברסיטת חיפה, ציינו שהמדינה תיהנה משיעורי תשואה שנתיים של 30%-100% על הטבת המס. רוב הפעילות החדשנית ביישראל נעשית על ידי גופים פרי-

ממשלות מעודדות את החברות למו"פ

מספר החברות המקבלות הטבות מס במדינה

הטבת מס ממוצעת לחברה, באלפי דולרים

מקור: OECD